

Jakaako kaikille?

1.7.2005 07:26 — *Mika Lahdensivu*

Jos haluaa jakaa jotain, kuinka hyvin saajat pitäisi tuntea? Tätäkin taidetaan pohtia, kun vertaisverkkoja koetetaan vetää vastuuseen. Käydäänkö koko keskustelua vain siksi, että viihdeteollisuus edustaa nettibisneksen suhteen liian myöhäistä herännäisyyttä?

Jos vertaisverkoissa ei jostain syystä olisi mahdollista levitellä taloudellisia etujaan tarkoin valvovan viihdeteollisuuden tavaraa, jakettaisiinko koti-imuroinnin harrastajia jahdata nykyiseen tapaan? Pidetäänkö online-ajan omenavarasta toisin sanoen aina yhtä häikäilemättömänä, näpistelipä hän sitten millaisia luovan työn hedelmiä tahansa?

Arvuuttelun aiheita mahtuu maailmaan. Ja suinkaan vähäisin niistä ei ole se, miksi kuluttajien halu villiin ja vapaaseen "?vertaisverkostoitumiseen"? on ollut niin palavaa, että sammutustöissä on palopäällikön saappaisiin hypännyt jo Yhdysvaltain korkein oikeuskin.

Myöhäistä bisnesherännäisyyttä?

Maanantaina mainittu elin päätti, että netissä vertaisverkkopalveluja tarjoavat Grokster ja StreamCast Networks ovat vastuussa aineistosta, jota niiden ohjelmistojen kautta levitetään. Periaatteessa näin tehtiin selväksi myös, ettei tekijänoikeuksien alainen aineisto ole vapaata riistaa. Mikä meidät sitten on vietellyt toisin toimimaan?

Maallikkona saattaisin veikata vähintään osittaiseksi syyksi viihdeteollisuuden ilmeisen myöhäistä herännäisyyttä. Vastahan esimerkiksi markkinatutkimuslaitos NPD Group kertoi laillista jakelua harjoittavan iTunesin nousseen Yhdysvalloissa musiikkipalvelujen kakkoseksi ja antoi ymmärtää, etteivät varsinkaan nuoruusvuotensa jo ohittaneet netin käyttäjät välttämättä vieroksu maksullista musiikkia.

Hinnalla millä hyvänsä

Olisiko niin sanotulla aikuisviihteellä jonkinlainen rooli myös suhteessa näihin soittopeleihin? Villi mielikuvitus saattaisi olla taipuvainen päättelemään, että alan sivustot ovat ansiokkaasti tehneet tutuksi maksullisen tavarantoiminnan nettijakeluun liittyviä liiketoiminta-ajatuksia. Valitettavasti

vain tämäkään sektori ei muuten liene aivan esimerkillinen eikä ainakaan ongelmaton - ei edes eri tahoilla tunnettujen lainsäädännöllisten halujen toteuttajana.

Esimerkiksi ihmisten paritus on lailla kielletty, mutta syytetäänkö siitä palvelimen omistajaa, jos hän esimerkiksi chattia ylläpitäen tulee yhdistäneeksi toisiinsa henkilöitä, jotka rahaa vaihdon välineinä käyttäen hankkiutuvat ihokontaktiin? Jos vastaus on ei, pitäisikö samalla logiikalla jättää rauhaan myös vertaisverkon virittänyt yritys, jonka ansiosta jotain etsivä voi löytää sen ilmaiseksi jonkun toisen koneelta?

Jakaako joku vapaaehtoisesti jotain omaansa ja kuinka monelle, lienee kysymys, josta aikuisilla on vapaus päättää itse. Asetelma muuttuu, kun jaossa on toisten työn hedelmiä. Itsekään en pidä ajatuksesta, että joku lohkoisi omistani viipaleita - niillä hedelmillä kun pyrin itseni elättämään.

Mutta onko surullisinta lopulta se, ettei joku ole valmis maksamaan toisen työstä vai se, että hänen mielestään koko ihminen on oletusarvoisesti ostettavissa? Jälkimmäiseenkin oletusasetukseen voi valitettavasti tutustua internetin nykyisyydessä.

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2005/07/01/jakaako-kaikille/200513176/66>